

NOWY PROW. Projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, stan na 23 lipca

Siedem lat, sześć priorytetów

W przyszłym PROW przewiduje się tworzenie regionalnych kryteriów dostępu do pomocy w poszczególnych działaniach, a także możliwość wyboru operacji. Regionalizacja pozwoli na stworzenie sytuacji, w której w różnych województwach będą obowiązywać różne mechanizmy pomocowe, zaplanowane i wybrane z całego pakietu działań. Wybiorą je same regiony.

Na stronach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi ukazał się wstępny projekt nowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, który będzie obejmował lata 2014-2020.

W kolejnej perspektywie finansowej, publiczne wsparcie finansowe adresowane do polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich będzie przeznaczone na realizację celów określonych w Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa oraz tych sformułowanych w dokumentach i przepisach UE dotyczących polityki rozwoju obszarów wiejskich.

Konkurencyjne rolnictwo

Celem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 będzie poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Działania podejmowane z PROW będą uzupełnieniem działań prowadzonych w ramach innych programów operacyjnych na poziomie kraju i regionu.

PROW 2014-2020 będzie realizował sześć priorytetów dla wspólnotowej polityki rozwoju obszarów wiejskich.

Priorytet 1

Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie,

Leśnictwie i na obszarach wiejskich

Założenia to zapewnienie rolnikom oraz właścicielom lasów wszechstronnego doskonalenia zawodowego i doradztwa dotyczącego produkcji i środowiska, przy wykorzystaniu istniejącego potencjału instytucji naukowych, dydaktycznych i doradztwa. Ważne jest także ściśle powiązanie nauki z praktyką w celu wprowadzania nowych innowacyjnych rozwiązań w zakresie rolnictwa, leśnictwa i przetwórstwa oraz wdrażanie ich do praktyki gospodarczej.

Proponowane instrumenty wsparcia to:

- transfer wiedzy i działania informacyjne,
- doradztwo,
- współpraca ośrodków naukowych i transfer innowacji do praktyki.

Priorytet 2

Poprawa konkurencyjności wszystkich sektorów rolnictwa i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych

Założenia to wzmocnienie konkurencyjności polskiego sektora rolnego poprzez wsparcie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw. W szczególności dotyczy to gospodarstw rolnych o niskim poziomie uczestnictwa w rynku, gospodarstw prowadzących działalność o charakterze rynkowym i gospodarstw wymagających zróżnicowania pro-

dukcji rolnej. Dodatkowym celem jest ułatwienie wymiany pokoleń w sektorze rolnym.

Proponowane instrumenty wsparcia:

- modernizacja gospodarstw rolnych,
- restrukturyzacja małych gospodarstw – nowość,
- premia dla młodych rolników.

W działaniu modernizacja gospodarstw rolnych proponuje się pomoc na takie rodzaje operacji, które poprawią wyniki gospodarstw przez zwiększenie konkurencyjności lub zwiększenie rentowności. Sposobem na to ma być restrukturyzacja i wzrost wartości dodanej brutto (GVA). Szczególnie ważne będą inwestycje wprowadzające innowacyjne rozwiązania w produkcji, chroniące środowisko i przeciwdziałające zmianom klimatu. W ramach tego działania będzie możliwe wsparcie inwestycji umożliwiających oszczędne gospodarowanie energią i wodą.

W działaniu restrukturyzacja małych gospodarstw proponuje się premię w wysokości 60 000 zł dla rolników, którzy produkują na rynek (wielkość ekonomiczna od 2 tys. euro do 15 tys. euro). Skutkiem pomocy ma być wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa do poziomu co najmniej 15 tys. euro. Wzrost ten musi wynieść co najmniej 20% wartości wyjściowej.

W działaniu premia dla młodych rolników, Unia proponuje wsparcie dla osoby, która nie ukończyła 40 roku życia, posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe i po raz pierwszy rozpoczyna samodzielne prowadzenie gospodarstwa rolnego.

Priorytet 3

Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie

zarządzania ryzykiem w rolnictwie

Założeniem jest integracja głównych producentów z łańcuchem żywnościowym oraz rozwój rynku produktów wysokojakościowych w celu wsparcia konkurencyjności sektora żywnościowego, wzmocnienie pozycji producentów i ich powiązanie z rynkiem. Wprowadzenie instrumentów umożliwiających zapobieganie i likwidowanie skutków katastrof naturalnych.

Proponowane instrumenty wsparcia:

- systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych – premie motywujące dla podmiotów wdrażających systemy jakości, dotacje pokrywające koszty związane z certyfikacją,
- pomoc finansowa na realizację inwestycji w przetwórstwie i marketingu produktów rolnych dla podmiotów, które będą trwale powiązane z producentami surowców rolnych,
- wsparcie w formie ryczałtu na tworzenie grup producentów rolnych, w tym grup producentów owoców i warzyw,
- pomoc na przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof.

Priorytet 4 Odtwarzanie, chronienie i wzmocnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa

Założenia to promowanie praktyk rolniczych sprzyjających zachowaniu bioróżnorodności, krajobrazu oraz walorów środowiska naturalnego, w szczególności jakości gleb i wód.

Proponowane instrumenty wsparcia:

- płatności ryczałtowe za działania rolno-środowiskowo-klimatyczne,
- wsparcie ryczałtowe dla rolnictwa ekologicznego,

- płatności ryczałtowe dla obszarów ONW,
- scalanie gruntów – refundacja kosztów poniesionych na realizację projektu.

Priorytet 5 Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną odporną na zmiany klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym

Założenia: promowanie inwestycji w przedsiębiorstwach i gospodarstwach, których efektem dodatkowym powinna być oszczędność wody, energii, wykorzystanie produktów odpadowych, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii lub produkcja surowców odnawialnych do produkcji energii. Ułatwi to zmniejszenie niekorzystnego wpływu na środowisko tych sektorów i przeciwdziałanie zmianom klimatu. Działanie to pozwala pośrednio na realizację obszarów tematycznych w ramach Priorytetu 4.

Proponowane instrumenty wsparcia:

- zalesianie i tworzenie terenu zalesionego.

Priorytet 6 Zwiększenie włączenia społecznego, ograniczenie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich

Założenia to rozwój społeczno-gospodarczy obszarów wiejskich poprzez kontynuację działań na rzecz zatrudnienia i poprawy jakości życia. Założenia będą realizowane przez:

- ułatwianie różnicowania działalności na obszarach wiejskich, zakładania nowych małych przedsiębiorstw i tworzenie miejsc pracy,
- wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich,
- zwiększanie dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) na obszarach wiejskich oraz ułatwienie korzystania z takich rozwiązań i poprawianie ich jakości.

Proponowane instrumenty wsparcia:

- premie na rozpoczęcie prowadzenia działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich przez rolników, członków ich rodzin oraz mieszkańców terenów wiejskich,
- tworzenie i rozwój przedsiębiorczości,
- wsparcie na podstawowe usługi i odnowę wsi na obszarach wiejskich, w szczególności na odbudowę i poprawę dziedzictwa kulturowego wsi, rozwijanie i poprawę infrastruktury handlowej (budowa lub modernizacja targowisk, budowa, przebudowa, remont lub wyposażanie obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług) oraz tworzenie, ulepszanie lub rozbudowa infrastruktury o małej skali,
- program LEADER.

W ramach nowego programu PROW zostanie utrzymane wsparcie na pomoc techniczną, a w ramach pomocy technicznej – utrzymanie Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

Będzie ona funkcjonować dalej i otrzyma część wsparcia.

Cały czas trwają prace nad kształtem przyszłego PROW 2014-2020. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołał grupę roboczą wspierającą prace nad przygotowaniem Programu.

Wstępny Projekt Wersja I Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 jest dostępny na stronie internetowej www.minrol.gov.pl w zakładce PROW 2014-2020.

źródło: Biuletyn informacyjny 6/2013; 7-8/2013

oraz Wersja I Projektu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Ewa Karpińska
DODR we Wrocławiu